

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА КУРСУ

«Цифрова компетентність викладача»

**в межах програми
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
УНІВЕРСИТЕТУ**

Київ – 2020

*Затверджено Вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 8 від 24 вересня 2020 року)*

Автори:

Морзе Н.В., доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління.

Буйницька О.П., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач НДЛ інформатизації освіти.

Василенко С.В., заступник завідувача з питань змісту та дослідження НДЛ інформатизації освіти.

Програму схвалено на засіданні НДЛ інформатизації освіти

Протокол від « 19 » серпня 2020 року № 8

Завідувач НДЛ інформатизації освіти _____ О. Буйницька

I. ОПИС ПРОГРАМИ

Кожен викладач сучасного університету має володіти цифровою компетентністю на найвищому «високоспеціалізованому» рівні для того щоб готувати фахівців, які володіють цифровою компетентністю, які ефективно і безпечно використовують цифрові технології для вирішення професійних задач. Тому актуальним є підвищення рівня цифрової компетентності викладача, її відповідність затвердженому Профілю викладача Університету Грінченка.

Мета програми: сприяти підвищенню рівня сформованості цифрової компетентності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників університету, їх здатності ефективно використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Завдання програми:

- подальший розвиток цифрової грамотності професорсько-викладацького складу університету;
- розширення застосування цифрових технологій в освітньому процесі;
- створення сучасних освітніх цифрових ресурсів та проектування критеріїв оцінювання їх якості;
- застосування цифрових інструментів для ефективної комунікації та співпраці при змішаному та онлайн навчанні;
- розробка цифрових навчальних ресурсів з урахуванням особливостей стилів сприйняття матеріалу;
- розвиток здатності і відчуття необхідності до постійного саморозвитку і самовдосконалення цифрових навичок, застосування інноваційних педагогічних, цифрових технологій та онлайн сервісів в освітньому процесі.

Результати навчання:

У результаті вивчення цифрового модуля науково-педагогічні працівники будуть володіти цифровою компетентністю на найвищому рівні, який прописаний у Профілі викладача університету.

Основним результатом навчання передбачається набуття компетенцій для формування цифрової компетентності:

<p>Технології е-навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • використання онлайн сервісів та цифрових технологій для формування навичок успішної людини; • створення навчальних е-ресурсів (текстові, мультимедійні, аудіо, відео тощо) та здатність аргументувати шляхи і методи їх використання залежно від навчальних цілей; • поєднання при створенні електронних навчальних ресурсів можливості сучасних LMS та сервісів Веб 2.0, Веб 3.0 з урахуванням стилів навчання; • оцінювання інноваційних педагогічних та цифрових технологій для впровадження формального, неформального та інформального навчання; • опис та прогнозування освітніх трендів з урахуванням розвитку цифрових технологій; • інтегрування цифрових технологій в освітній процес • здійснення постійного саморозвитку через доступні цифрові ресурси
<p>Цифрові інструменти для ефективної комунікації</p>	<ul style="list-style-type: none"> • використання цифрових інструментів для вирішення завдань ефективної комунікації при змішаному та онлайн навчанні; • організація онлайн спілкування за допомогою корпоративних сервісів, соціальних мереж, системи е-навчання тощо; • оперативне консультування учасників освітнього процесу інструментами цифрового середовища університету
<p>Цифрові інструменти для ефективної співпраці</p>	<ul style="list-style-type: none"> • використання цифрових інструментів для вирішення завдань співпраці при змішаному та онлайн навчанні; • модифікація та редагування існуючих цифрових освітніх ресурсів за умови дотриманням вимог академічної доброчесності; • розміщення та поширення створених цифрових освітніх ресурсів в репозиторіях та на освітніх платформах університету; • спільне (колективне) створення цифрових освітніх ресурсів; • створення та редагування електронних документів для спілкування, кооперації та інформування учасників з питань освітнього процесу;

	<ul style="list-style-type: none"> • пропонування нових шляхів та ресурсів для спільної е-взаємодії
Цифрові інструменти для формувального оцінювання	<ul style="list-style-type: none"> • розробка критеріїв оцінювання якості створених навчальних е-ресурсів різного формату; • застосування цифрових інструментів для вирішення завдань формувального оцінювання при змішаному та онлайн навчанні

Характеристика програми:

Предметна галузь, напрям: освіта

Фокус програми: цифрова компетентність науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників університету

Орієнтація програми: програма спрямована на розвиток цифрової компетентності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників університету

Особливості програми: програма зорієнтована на запити викладача, є гнучкою за змістом; сприяє підвищенню рівня сформованості цифрової компетентності.

Види навчальних занять:

- практичні (тренінгові) заняття: робота в групах;
- самостійна робота: виконання практичних завдань, опрацювання отриманого матеріалу, дизайн навчального проєкту;
- підсумковий контроль: захист проєкту.

Самостійна робота включає в себе:

Інформаційний блок: презентації, інформаційні матеріали, навчальне відео, рекомендована література.

Практичний блок: виконання завдань, тестування, якісне оцінювання у форумі, створення навчального проєкту.

Рефлексія: консультації, відповіді на питання, пірінгове оцінювання, підведення підсумків.

Кількість годин, відведених на вивчення програми, становить 30 год, із них 8 год – тренінгові заняття, 18 год – самостійна робота, 4 год – підсумковий контроль знань (пірінгове оцінювання).

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви тем	Кількість годин (денна)					
	Усього	У тому числі				
		Аудиторні	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Тема 1. Сучасні освітні тренди та шляхи впровадження у освітній процес інноваційних технологій. Навички 21 століття та цифрові навички.	4	2		2	2	
Тема 2. Змішане та онлайн навчання. Технології е-навчання. Ресурси для створення е-контенту та критерії його оцінювання	6	2		2	4	
Тема 3. Онлайн сервіси та цифрові технології ефективної комунікації	5	1		1	4	
Тема 4.Онлайн сервіси та цифрові технології ефективної співпраці	5	1		1	4	
Тема 5. Онлайн сервіси та цифрові технології для формувального оцінювання	6	2		2	4	
Підсумковий контроль: захист проєкту	4	4				4
Разом	30	12		8	18	4

ІІІ. ПРОГРАМА

ТЕМА 1. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ ТА ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ. НАВИЧКИ 21 СТОЛІТТЯ ТА ЦИФРОВІ НАВИЧКИ

Практичне заняття 1. Сучасні освітні тренди та шляхи впровадження у освітній процес інноваційних технологій. Навички 21 століття та цифрові навички.

Змістове наповнення:

1. Поняття цифрової грамотності, інноваційних педагогічних технологій, змішаного навчання, технологій дистанційного навчання, технологій та сервісів Веб 2.0, Веб 3.0.
2. Шляхи використання онлайн сервісів та цифрових технологій для формування у навичок 21 століття, навичок успішної людини.
3. Шляхи використання інноваційних педагогічних та цифрових технологій для впровадження формального, неформального та інформального навчання.
4. Зв'язок сучасних освітніх трендів та цифрових технологій.

ТЕМА 2. ЗМІШАНЕ ТА ОНЛАЙН НАВЧАННЯ. ТЕХНОЛОГІЇ Е-НАВЧАННЯ. РЕСУРСИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ Е-КОНТЕНТУ ТА КРИТЕРІЇ ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ

Практичне заняття 2. Змішане та онлайн навчання. Технології е-навчання. Ресурси для створення е-контенту та критерії його оцінювання.

Змістове наповнення:

1. Особливості змішаного та онлайн навчання.
2. Методи організації самостійної роботи студентів на основі використання цифрових технологій, Веб сервісів та проектної методики.
3. Основні функціональні складові сучасних LMS та вміння їх використовувати при створення власного електронного навчального курсу.
4. Організація лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять на основі поєднання інноваційних педагогічних та цифрових технологій, змішаного та онлайн навчання, дистанційного навчання.

САМОСТІЙНА РОБОТА 1. Змішане та онлайн навчання у навчальному процесі (на прикладі власного навчального курсу).

САМОСТІЙНА РОБОТА 2. Створення е-контенту різного формату: текстового, аудіо, відео, мультимедійного.

ТЕМА 3. ОНЛАЙН СЕРВІСИ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Практичне заняття 3. Онлайн сервіси та цифрові технології ефективної комунікації.

Змістове наповнення:

1. Поняття ефективної комунікації на основі цифрових технологій.
2. Онлайн сервіси для вирішення завдань ефективної комунікації у змішаному навчанні.

САМОСТІЙНА РОБОТА 3. Використання онлайн сервісів для організації ефективної комунікації у навчальному курсі.

ТЕМА 4. ОНЛАЙН СЕРВІСИ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ

Практичне заняття 4. Онлайн сервіси та цифрові технології ефективної співпраці

Змістове наповнення:

1. Онлайн сервіси для вирішення завдань ефективної співпраці у змішаному навчанні.
2. Поняття ефективної співпраці на основі цифрових технологій.
3. Навчальні е-ресурси різного формату: текстові, мультимедійні, аудіо, відео.
4. Критерії оцінювання якості створених навчальних е-ресурсів різного формату.
5. Система організації самостійної роботи студентів на основі використання цифрових технологій, Веб-сервісів та проектної методики.

САМОСТІЙНА РОБОТА 4. Використання онлайн сервісів для організації ефективної співпраці у електронному навчальному курсі.

ТЕМА 5. ОНЛАЙН СЕРВІСИ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Практичне заняття 5. Онлайн сервіси та цифрові технології для формувального оцінювання

Змістове наповнення:

1. Поняття формувального оцінювання.
2. Онлайн сервіси для вирішення завдань формувального оцінювання при змішаному та онлайн навчанні.
3. Методика Р2Р (пірінгового) оцінювання та його застосування.
4. Аналіз інструментів та перспектив використання цифрових технологій для формувального оцінювання.
5. Інтегрування можливостей LMS та сучасних Веб-сервісів відповідно до освітніх цілей та особливостей стилів навчання студентів.

САМОСТІЙНА РОБОТА 5. Використання онлайн сервісів для формувального оцінювання.

ІV. СИСТЕМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення оцінюються за системою, в основу якої покладено самооцінювання, оцінювання результатів проєктної діяльності, використання рубрик для оцінювання всіх складових навчального проєкту, формувальне оцінювання, у тому числі оцінювання Р2Р під час захисту навчального проєкту за участі двох внутрішніх опонентів, що є учасниками програми.

Метод підсумкового контролю знань – Р2Р-оцінювання прилюдного захисту навчального проєкту.

Допуск до підсумкового контролю надається за умов: повного обсягу виконання завдань; якості виконання навчальних завдань; самостійності виконання; творчого підходу до виконання завдань; ініціативності та активності на тренінгових заняттях.

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Морзе, Н.; Вембер, В. Впровадження пірінгового оцінювання в освітній процес. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, 2019, 6: 44-54.
2. Морзе, Н. В.; Вембер, В. П.; Гладун, М. А. 3D картування цифрової компетентності в системі освіти України. Інформаційні технології і засоби навчання, 2019, 70, № 2: 28-42.

3. Морзе, Н. В.; Василенко, С. В.; Гладун, М. А. Шляхи підвищення мотивації викладачів університетів до розвитку їх цифрової компетентності. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, ISSN, 2018, 2414-0325.
4. Dos Reis Antonio; Morze Nataliia; Vasylenko Svitlana. Didactic Video Creation as a Component of the Implementation XXI Century Teachers' methodological Competencies. Електронне наукове фахове видання "Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету", 2018, 4: 1-10.
5. Буйницька, О.; Василенко, С. Використання ЕНК для підвищення цифрової компетентності майбутніх учителів. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*, 2019, 44-62.
6. Буйницька, О.; Варченко-Троценко, Л.; Грицеляк, Б. Цифровізація закладу вищої освіти. *Освітологічний Дискурс*, 2020, 1 (28): 64-79.
7. Гриневич Лілія М., Морзе Наталія В., Бойко Марія А. Наукова освіта як основа формування інноваційної компетентності в умовах цифрової трансформації суспільства. *Information Technologies and Learning Tools*, 2020, 77.3: 1-26.